

استراتژی های اجرایی برنامه آموزشی :

راهبرد کلی آموزش این دوره براساس رویکرد آموزش بزرگسالان و با بکارگیری شیوه آموزش نیمه حضوری و بر اساس ضرورتها و رویکردهای زیر خواهد بود.

رویکردها و راهبردهای آموزشی مورد نظر در ارائه این دوره عبارتند از:

- ♦ ارائه دروس بصورت فراگیر محور
- ♦ ارائه به روش حل مسأله
- ♦ ارائه به روش بحث گروهی
- ♦ ارائه دروس با تقویت تفکر انتقادی
- ♦ موظف نمودن فراگیران به فعالیت پژوهشی و نگارش یافته های علمی و پژوهشی در رابطه با هر درس
- ♦ بهره گیری از آموزش مبتنی بر بهترین شواهد (BEME)
- ♦ آموزش با بکارگیری مبانی جامعه‌نگر
- ♦ تقویت روشهای خودآموزی و یادگیری مادام‌العمر

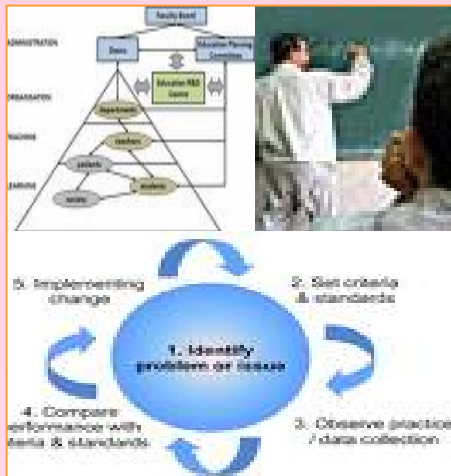
محتوای آموزشی دوره:

دوره مهارتهای دانشگاهی اعضای هیئت علمی بصورت نیمه حضوری با عناوین زیر طراحی و در حال اجرا است:

۱. مبانی یادگیری و یاددهی در علوم پزشکی
۲. برنامه ریزی آموزشی
۳. روشها و فنون تدریس
۴. ارزیابی پیشرفت تحصیلی
۵. ارزشیابی برنامه های آموزشی
۶. پژوهش در نظام سلامت
۷. پژوهش در آموزش
۸. نیازسنجی آموزشی
۹. برقراری ارتباط و مشاوره آموزشی
۱۰. اخلاق حرفه‌ای و دانشگاهی
۱۱. روش نگارش مقالات علمی
۱۲. آموزش با استفاده از رایانه و آموزش الکترونیکی
۱۳. شیوه های ارزیابی صلاحیت های بالینی
۱۴. برنامه ریزی راهبردی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تبریز
معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی تبریز

برگزاری دوره مهارتهای دانشگاهی برای اعضای هیأت علمی

تهیه و تنظیم :

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
گروه آموزش پزشکی
تلفن: ۳۳۶۲۷۰۰ - ۰۴۱۱ / داخلی ۲۶۸
پست الکترونیکی: mededu@tbzmed.ac.ir

مقدمه:

یکی از مسائل و مشکلات رایج اعضای هیئت علمی در شروع کار به عنوان عضو هیئت علمی نداشتن فرصت فراگیری و تمرین توانمندیها و مهارتهای مورد نیاز در نقش جدید یعنی فعالیت بعنوان هیئت علمی است. بدیهی است که تنها داشتن مدرک تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد، دکترای تخصصی و ...) که بعنوان یکی از شرایط اصلی عضویت هیئت علمی مطرح است، برای ایفای نقش موثر آنان به عنوان عضو هیئت علمی کافی نیست زیرا گذراندن دوره تحصیلات تکمیلی تنها دانش و مهارت هر فرد را در رشته علمی و تخصصی معینی گواهی مینماید. در حالیکه برای ایفای نقش واقعی بعنوان عضو هیئت علمی دانشها و مهارتهای دیگری نیز مورد نیاز است، که لازمه توفیق هر عضو هیئت علمی بشمار رفته ولی در طی تحصیلات تخصصی زمینه کافی برای شکل گیری و ارتقاء آنان معمولاً فراهم نیست.

آنچه که موفقیت هر عضو هیئت علمی را در هر رشته تخصصی به ثمر می‌رساند علاوه بر توانمندی تخصصی دارا بودن آندسته توانایی های بین رشته‌ای یا دانشگاهی است که اصطلاحاً به عنوان فراتوانمندی (Metacompetency) از آن یاد می‌شود، براساس مطالعات انجام شده از هر عضو هیئت علمی انتظار توانمندی و ایفای نقش در حیطه های زیر می‌رود:

الف) حیطه آموزشی

ب) حیطه پژوهش

ج) ارائه خدمات بهداشتی و درمانی

ضرورت برگزاری دوره آموزشی نیمه حضوری:

تا مدتها آموزش رشته‌های مختلف وابسته به روشهای سنتی و متکی به منابع نوشتاری و انسانی نسبتاً محدود و وقت‌گیر بود که مرور منابع و دستیابی به آخرین یافته‌های علمی با دشواریها و موانع بزرگی همراه بوده و اساتید بیشتر در نقش منابع اصلی انتقال معلومات جدید آنهم از طریق سخنرانیهای طولانی ظاهر می‌شدند.

با ورود به عصر الکترونیک و فناوری نوین و امکان دستیابی به حجم عظیمی از اطلاعات و همچنین با میسر شدن آموزش چند رسانه‌ای، موسسات آموزشی و پژوهشی و مدرسان و محققان مواجه با یک مرحله گذر سریع از نقش‌های گذشته به نقش‌های جدید و از ابزار محدود به ابزار متنوع یاددهی و یادگیری، شده‌اند.

در حال حاضر ما ناگزیر از ورود به عصر یادگیری و یاددهی الکترونیکی و آموزش از راه دور هستیم. اما شرط استفاده بهینه و کارآمد از چنین ابزاری، استفاده هوشمندانه و بجا از آن و احتراز از کاستی‌ها و زیانهای احتمالی بکارگیری نابجا یا شتاب زده آن می‌باشد.

آموزش حضوری و آموزش غیرحضوری هر کدام دارای مزایا و معایب و کاربردهایی هستند که بهیچ وجه نمی‌توانیم منکر آنها بوده و یا از جنبه‌های مثبت و موارد کاربرد آن غفلت کنیم. آموزش نیمه حضوری راهکاری است که در آن سعی می‌شود از مزایای هر دو روش حضوری و غیرحضوری بهره گرفته و با بهره‌گیری بموقع از روش آموزش و ارزیابی حضوری بر کاستی‌های روش غیر حضوری فایز شویم.

هدف کلی:

تدوین دوره مهارتهای دانشگاهی برای پاسخگویی و بهبود توانمندی اعضای هیئت علمی در شروع خدمات دانشگاهی در زمینه مهارتهای آموزشی، پژوهشی و مدیریتی مورد نیاز برای ایفای نقش موثر بعنوان هیئت علمی است.

اهداف اختصاصی دوره:

انتظار می‌رود اعضای هیئت علمی در پایان دوره بتوانند:

- برای دوره های آموزشی، واحدهای درسی و جلسات آموزشی با استفاده از روشهای نوین و بکارگیری اصول برنامه ریزی، برنامه آموزشی طراحی نمایند.

- یک دوره آموزشی را سازماندهی و به نحو موثر مدیریت نمایند.

- منابع و راهنماهای آموزشی را طراحی و تهیه نمایند.

- از روشهای صحیح تدریس نظری استفاده نمایند.

- از روشهای صحیح تدریس عملی استفاده نمایند.

- از روشهای صحیح تدریس بالینی در عرصه‌ها استفاده نمایند.

- از روشهای صحیح تدریس در جامعه استفاده نمایند.

- فراگیران خود را با روشهای صحیح راهنمایی و تسهیل کننده یادگیری آنها باشند.

- از روشهای صحیح و متناسب با اهداف، ارزیابی فراگیران را اجرا نمایند.